

На основу члана 13. ст. 1. и 5. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) и члана 24. став 1. тачка 7. Статута Града Новог Сада-пречишћен текст ("Службени лист Града Новог Сада" број 43/08), а по претходно прибављеној сагласности Министарства пољопривреде и заштите животне средине број: 320-00-1010/2017-09 од 22. фебруара 2017. године, Скупштина Града Новог Сада на XVII седници од 23. марта 2017. године доноси

## **ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НОВОГ САДА ЗА 2017. ГОДИНУ**

### **I ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА**

#### **1.1. Анализа постојећег стања**

##### **1.1.1. Географске и административне карактеристике**

Град Нови Сад (у даљем тексту: Град), као главни центар Војводине и други по величини у Републици Србији, налази се у средишњем делу Војводине на обалама реке Дунав и има изузетно повољан географски положај. Територија Града математичко-географски заузима по Гриничу положај источне координате од 19° 10' до 20°6' источне географске дужине и 45°10' до 45°6' северне географске ширине.

Град Нови Сад је и центар Јужнобачког округа и највећи је носилац и од 45°10' до 45°6' привредних, саобраћајних, образовних, политичких, културно-научних и других функција, као и административно-политички центар региона Војводине и Град са великом традицијом.

Географски положај Града може се посматрати с два аспекта, у склопу повезаности са другим градовима и крајевима, као и у склопу повезаности са локалним насељима која му гравитирају, као приградска насеља.

Подручје Града обухвата 15 приградских насеља и заузима површину од 702,7km<sup>2</sup>, док уже подручје Града Новог Сада са Петроварадином и Сремском Каменицом заузима површину од 129,4km<sup>2</sup>, а грађвински реон обухвата површину од 106,2km<sup>2</sup>, а грађевински рејон обухвата површину од 106,2 km<sup>2</sup>.

Према последњем попису становништва од 2011. године у Граду заједно са приградским насељима живи 341.625 становника, док урбани део Града (са Петроварадином и Сремском Каменицом) има 286.157 становника, те је просечна густина насељености прилично висока, око 480 становника по км<sup>2</sup>, што значи да становништво, уопште, све више мигрира ка већим градовима, тј. у административно-привредне центре, па тако и према Новом Саду, као другом по величини граду у Србији, одмах после Београда.

##### **1.1.2. Природни услови и животна средина**

Рељеф подручја Града Новог Сада, подразумевајући Град Нови Сад са својом приградском околином, има претежне одлике Панонске низије.

Сам Град Нови Сад лежи на левој обали велике међународне реке Дунав, од 1.252. до 1.262. километра речног тока и налази се у срцу Аутономне Покрајине Војводине.

Вештачка мрежа канала Дунав-Тиса-Дунав, изграђена на бази људског прегалачког рада, одлично се уклапа у природне хидрографске особине реке Дунав, а Мали бачки канал, уливајући се са леве стране доприноси још већим лепотама овог крајолика.

Клима Града одликује се основним карактеристикама умереноконтиненталне и континенталне климе са четири годишња доба. Од ветрова који дувају на овом подручју најзначајнија је кошава. Углавном дува с јесени и зиме, доносећи хладно време, а током вејавице обично ствара наносе снега и може да траје од три до седам дана.

Средња максимална температура ваздуха током године износи 16° С, док средња минимална температура износи са 6° С. Број дана са падавинама износи 122, те је у 2016. години просечна количина падавина износила 770,7mm на подручју Града Новог Сада, према подацима Републичког хидрометеоролошког завода – Римски шанчеви.

Шумски фонд и биљни и животињски свет најбоље се може сагледати кроз Ковиљско-петроварадински рит као специфичан резерват природе на територији Града, те и Војводине, а простире се у оквиру неколико општина: Нови Сад, Петроварадин, Сремски Карловци, Инђија и Тител. Овај природни резерват је ритски комплекс дуж Дунава и простире се на 4.840 хектара, а како спада у природна добра од изузетног значаја, сврстан је у прву категорију заштите.

Природне шуме резервата чине: врба (бела и бадемаста), топола и јасен. На овом ритском подручју, највећи део, чак 55,6% резервата, захватају плантаже тополе, које су под заштитом. Такође су заступљене и угрожене врсте биљака, као бели и жути локвањ, плава линцура, водени орашак, четворолисна детелина, мочварни каћунак и друго.

## **СТАЊЕ И ТРЕНДОВИ У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА**

### ***1.1.3. Демографске карактеристике и трендови***

Град са приградским насељима окупља 20% становништва Војводине, што према попису од 2011. године Републичког завода за статистику износи 341.625 становника.

У приградским насељима живи око 24% становништва, а највећа су Ветерник, са око 18.700 становника, Футог, са око 18.600 становника и Каћ, са око 11.200 становника. Нека од приградских насеља су саставни део градске новосадске функционалне целине, док нека од таквих насеља, као нпр. Футог, имају статус самосталног насеља Града Новог Сада. То значи да се већина приградских насеља Града Новог Сада због сталног повећања броја становника, већ и физичко-географски спаја са Градом.

Најважнија приградска насеља која су у окружењу Града Новог Сада су: Бегеч, Будисава, Буковац, Ветерник, Каћ, Кисач, Ковиљ, Лединци, Руменка, Стари Лединци, Степановићево, Футог, Ченеј, Петроварадин и Сремска Каменица.

Према образовној структури становништва Града старијег од 15 година, на бази „пописа из 2011. године“, може се рећи да је на подручју Града око 53% популације са средњим образовањем, око 20% чини део популације са високим образовањем, око 7% представља део популације са вишим образовањем, око 14% представља део популације са основним образовањем, око 1,5% чини део популације без школске спреме, а 4,5% чини део популације са непотпуним основним образовањем.

Такође, у погледу старосне структуре доминира популација старијег становништва у односу на средње и млађе становништво.

Однос старог и младог становништва износи  $\approx 71,0$ , што је целу Војводину довело у стадијум демографске старости.

Карактеристика новосадског, као и војвођанског подручја је значајна промена у демографским структурама руралних простора, што као резултат има „премештање репродукције становништва“ из сеоских у градске средине.

Регионална анализа продуктивности рада у пољопривреди Града показује да постоје изузетни пољопривредни ресурси, нарочито у руралном делу, те се становништво ипак, помало враћа на пољопривредно тле, у жељи да се пољопривредна производња, као велика база привреде, поново подигне на некадашњи ниво, и у складу са модернизацијом и увођењем модерних технологија, као нпр. у Европи.

Уситњеност поседа и сељачких газдинстава је једна од карактеристика целокупне пољопривреде (мање од 3ha), недостатак модерне технологије у пољопривреди такође говори о чињеници да иако постоје изузетни природни ресурси, просечни приноси и даље заостају за европским приносима. У области руралног развоја планира се управљање заједничком пољопривредном политиком.

Подручје Града Новог Сада има регистрована пољопривредна газдинстава у области сточарске и ратарске производње, али је и даље присутна карактеристика уситњености пољопривредне производње, тј. навећи број пољопривредних газдинстава располаже са свега до 3 или 5ha пољопривредне површине.

#### ***1.1.4. Диверсификација руралне економије***

Град је одувек био један од најразвијенијих градова наше државе. Након завршетка периода међународне изолације и економског ембарга и након санирања инфраструктуре у грађевинарству (мостови), те у индустрији и делимично туризму и пољопривреди, новосадска економија се постепено опоравља, све више пребацујући тежиште привреде на разноликост других привредних могућности економског развоја, односно са индустријског сектора и на терцијарни сектор, а нарочито сектор руралне економије у пољопривреди, туризму и другим секторима.

По облику и величини предузећа, у новосадској привреди доминирају мала и средња предузећа, приватни предузетници, а у пољопривреди нарочито индивидуална регистрована пољопривредна газдинства, док су велика предузећа заступљена у знатно мањој мери.

Из тога произилази да је укупан број привредних друштава и приватних предузетника на територији Града Новог Сада са стањем на дан 30.6.2016. године износио 51.480, од чега су 15.888 привредна друштва, а 35.592 приватни предузетници, док је укупан број активних привредних субјеката, изузимајући од горњег броја обрисане привредне субјекте, износио 25.689, од чега су активних привредних друштава 10.729, а активних приватних предузетника 14.960.

Према правној форми организовања са стањем АПР-а од 30.6.2016. године постоје расположиви подаци друштава са ограниченом одговорношћу (ДОО) од 15.188, од чега друштвених предузећа 42, јавних предузећа 22, задруга са још 4 задружних савеза 259, акционарских друштава (заједно са ортаким и командинтним друштвима) 324 и осталих 53.

Према величини, у структури новосадских предузећа, мала предузећа захватају удео од чак 96%, средња 3%, а велика, свега 1%, а према последњим расположивим подцима АПР-а од 30.6.2016. године, број активних предузећа је износио 10.729, број новооснованих предузећа у периоду 01.1.2016. до 30.6.2016. године је износио 360, а број обрисаних предузећа из регистра АПР-а износио је 92, док је број активних приватних предузетника износио 14.960, а број укупно обрисаних предузетника износио је 20.632 предузетника, од чега је у 2016. години, у периоду 01.1.2016. до 30.6.2016. године обрисано 526 приватних предузетника из регистра АПР-а.

Према подацима АПР-а, такође са стањем од 30.6.2016. године, постоје и други привредни субјекти чији је укупан број на територији Града износио 3.237, а односио се на представништва (217), огранке привредних друштава (49), туристичке агенције (117), удружења (2.580) и посебне привредне субјекте за аудио, видео, новинско-издавачку и радио-телевизијску делатност (274).

Стопа запослености на нивоу подручја Града процењена је на бази индикатора: „броја радно способног становништва“, узраста од 15 до 65 година - Града и „укупног броја

запослених лица“ у посматраној години, са стањем на дан 31. децембра 2016. године, и износи око 52%.

Стопа незапослености са стањем на дан 31.12.2016. године за Град, забележена је у износу од приближно 14% и за 2,3% је нижа у односу на стопу незапослености за претходну годину, када је износила 16,3%, што указује на благо смањење незапослености на нивоу Града.

Ради паритета, забележена стопа незапослености за трећи квартал 2016. године на нивоу Републике Србије је 14,4%.

Индикатор „просечна нето зарада“, тј. зарада без пореза и доприноса у периоду јануар – децембар 2016. године, према последњем расположивом податку (годишњи просек) забележена је у износу од 52.799,00 динара за територију Града, а реално је знатно нижа, с обзиром на константно бржи раст тренда кретања цена у односу на тренд зарада, тј. бележи се константно заостајање раста зарада у односу на раст цена, док је за ниво Јужнобачке области забележен износ од 49.360,00 динара, региона Војводине 44.646,00 динара и Републике Србије 46.097,00 динара.

У погледу „извоза“ Града, у периоду јануар–октобар 2016. године (РПК) - према последњем расположивом податку, забележен је позитиван тренд кретања вредносног извоза за 1,2% исказаног у доларима (USD) у односу на исти период претходне године. Од 1.368 предузећа извозника, највећа су из области нафтне индустрије, али и из области прехрамбене индустрије и пољопривреде, што је врло битно.

У погледу „увоза“ Града, вредносно исказаног, дошло до смањења за око 14% у пеириоду јануар – октобар 2016. године, у односу на исти период претходне године, а од 2.190 предузећа увозника, главна су из области нафтне индустрије, али и из области пољопривреде, (увозног семенског кукуруза и вештачког ђубрива) - (расположиви подаци РПК) – Регионалне привредне коморе, што је врло интересантно и на бази чега спољнотрговинска размена Града Новог Сада са иностранством показује све боље привредно кретање.

Туристички промет у периоду јануар-децембар 2016. године је показао раст, од 15,27% у односу на исти период претходне године, и то: домаћих туриста за 10,27% више, а страних за 18,68% више, тако да новосадски туризам има велику перспективу развоја, а Град спада у 3 града прве категорије туристичког места у Републици Србији.

Развоју руралног туризма доприносе бројни салаши смештени у приградским насељима Града, који са својим аутентичним изгледом враћају туристе у некадашња времена панонских сеоских насеља. Са тако богатом туристичком понудом, сеоски туризам добија све већи значај. Приградска насеља на подручју Града Новог Сада са својим сеоским туризмом и понудом салаша, јесу: Ченеј, Ветерник, Бегеч и Каћки атар, док су Петроварадински и Ковиљски рит проглашени специјалним резерватима природе, а Сремска Каменица и Петроварадин су надалеко познати по виноградилима.

### ***1.1.5. Рурална инфраструктура***

Подручје Града Новог Сада је смештено на важним саобраћајним коридорима што обезбеђује разне предности у друмском, железничком и речном саобраћају. Ово подручје је повезано мрежом магистралних копнених саобраћајница на правцима: Североисточна и Источна Европа, према Блиском и Далеком Истоку, и Средња и Северна Европа, према јадранским лукама.

Кроз сам Град Нови Сад пролази саобраћајни коридор број 10, који на свом основном правцу Салцбург-Солун повезује 14 држава, те коридор број 7, или Дунавски коридор, који воденим путем, преко Дунава, повезује земље западне Европе са Црним морем. Пловним, Малим каналом Нови Сад је повезан са системом канала Дунав-Тиса-Дунав, који омогућава саобраћајне везе пловним путем, узводно до Средње Европе и низводно према Црном мору.

Комунална инфраструктура подразумева водоводну мрежу, канализациону мрежу, електричну мрежу, телекомуникације и услуге одношења отпада.

На подручју Града Новог Сада водоводна мрежа има дужину од 837 km, а канализациона мрежа дужину од 694 km.

Када је у питању електрична мрежа, може се рећи да је електрификацијом покривена целокупна територија Града Новог Сада са приградским насељима и викенд- зоном.

У погледу телекомуникација, на подручју Града Новог Сада постоје три мобилна оператера: „Телеком“, „Теленор“ и „Вип“, као и „Телеком-Орион“, те је целокупна територија Града и приградских насеља обезбеђена фиксном и мобилном телефонијом, поштанским саобраћајем, приступом интернету и јавним информисањем.

Услуге одношења отпада такође су организоване на подручју Града Новог Сада и активно се обављају са 33 специјална комунална возила, те се свакодневно празне корпе за отпатке, са јавних површина (1.299), а истовремено се врши уређивање средишњих тргова и одржавање зелених површина.

У погледу социјално-здравствене инфраструктуре, на територији Града Новог Сада постоји пет здравствених установа: Дом здравља „Нови Сад“, Апотека „Нови Сад“, Завод за хитну медицинску помоћ „Нови Сад“, Завод за здравствену заштиту студената „Нови Сад“ и Завод за здравствену заштиту радника „Нови Сад“. Тако, Дом здравља „Нови Сад“ обавља делатност у 33 објекта на целој територији, а Апотека „Нови Сад“ обавља делатност у 32 огранка.

Према Уредби о Плану здравствених установа на територији Града Новог Сада, здравствене услуге пружају још и: Клинички центар Војводине, Специјална болница за реуматске болести Нови Сад, Институт за здравствену заштиту деце и омладине Војводине – Нови Сад, Институт за онкологију Војводине – Сремска Каменица, Клиника за стоматологију Војводине – Нови Сад, Завод за трансфузију крви Војводине - Нови Сад, Завод за антирабичну заштиту Нови Сад и Институт за јавно здравље Војводине - Нови Сад, те се може рећи да је ова инфраструктура прилично развијена и прилагођена доброј здравственој заштити.

## **Показатељи развоја пољопривреде**

### **1.1.6. Пољопривредно земљиште**

Пољопривредна производња на подручју Града у 2016. години одвијала се на расположивој површини обрадивог пољопривредног земљишта од 50.000 ha, на којем се на око 80% површине производе житарице, на око 6,2% поврће, на око 3,1% воће, док је под осталим усевама око 10,7% површине. Овом пољопривредном површином располажу 6.293 регистрована пољопривредна газдинстава, од чега је 4.318 газдинстава на површини до 5 ха, што и даље указује на уситњеност пољопривредне производње.

Системи за наводњавање и одводњавање, противградне мреже, све се више изграђују на пољопривредним површинама.

У државној својини Републике Србије на подручју Града налази се око 9.500 ha, од чега се у закуп даје приближно 3.100 ha.

### **1.1.7. Вишегодишњи засади**

Повољни климатски и други фактори веома погодују подизању вишегодишњих засада воћа и винове лозе, нарочито на сремско-фрушкогорској страни градског подручја.

У структури укупне воћарске производње доминира гајење појединих важнијих воћарских култура са вишегодишњим засадама јабуке, крушке, шљиве и кајсије, што укупно чини површину од 877 ha.

Такође, врло повољни климатски услови, нарочито на обронцима Фрушке Горе, постоје и за подизање и гајење винове лозе. Вишегодишњи засади винове лозе простиру се на 714 ha, са одабраним квалитетним врстама лозних калемова, тако да укупна површина под воћем и виновом лозом износи 1591 ha, те су све подршке у овој области свакако економски ефикасне.

### **1.1.8. Сточни фонд**

Постоје добри услови за развој сточарства на подручју Града, имајући у виду расположивост ливада и обрадивих површина за производњу крмног биља и неопходне сточне хране, те и добре услове за коришћење и изградњу објеката за смештај стоке, као и нових начина пласмана финалних сточарских производа.

У структури сточарства, најразвијеније су подгране: говедарство, свињарство, овчарство, козарство, коњарство, живинарство и пчеларство.

Према последњим подацима, у 2016. години број говеда износио је 5.754; број свиња 87.753; број оваца и коза 7.069; број коња 405; број живине 635.938 и број пчелињих кошница 14.052.

На подручју Града постоји 44 фарме за модеран узгој и смештај стоке, и то: 7 фарми за тов и узгој говеда, 4 фарме за узгој свиња, затим 6 фарми коза и оваца, 23 живинарске фарме и 4 инкубаторске станице.

У оквиру пчеларства такође постоје услови за унапређење, раст и развој производње.

На подручју Града у 2016. години број пчелињих друштава је био 13.500, са 426 чланова пчеларских друштава, а количина произведеног меда износила је 190 тона. Од 2014. године „Фрушкогорски липов мед“ је добио ознаку географског порекла и брендиран је сертификатом.

### **1.1.9. Механизација, опрема и објекти**

Пољопривредна газдинства на подручју Града осавремењују пољопривредну механизацију новим технологијама, као и објекте за смештај стоке, складиштење репроматеријала и стајњака, те финалних пољопривредних производа на бази подршке у пољопривреди, у смислу нових набавки машина (прикључних и погонских) модерних стаја, као и силоса и подних складишта за житарице и друге пољопривредне производе.

### **1.1.10. Радна снага**

У структури запослених по секторима делатности, којих укупно има 19 на подручју Града, у сектору: „Пољопривреда, шумарство и рибарство“ запослено је 2,5% укупног броја запослених.

Радна снага у пољопривредним газдинствима најчешће има сезонски карактер запошљавања, али у новије време добија и стални карактер запошљавања.

### **1.1.11. Структура пољопривредних газдинстава**

Према подацима Управе за аграрна плаћања, у 2016. години структура пољопривредних газдинстава према величини (површини) коришћења пољопривредног земљишта изгледа овако: преко 100 ha има 26 регистрованих пољопривредних газдинстава, од 20 до 100 ha има 378 регистрованих пољопривредних газдинстава, од 5 до 20 ha има 1571 регистровано пољопривредно газдинство и до 5 ha има 4318 регистрованих пољопривредних газдинстава, што укупно чини 6293 регистрована пољопривредна газдинства.

Сточарска производња има 1.419 регистрованих пољопривредних газдинстава на подручју Града од којих се 241 бави гајењем говеда; 169 РПГ гајењем оваца и коза; 395 РПГ гајењем свиња, 43 РПГ гајењем коња, магараца и мазги; 237 РПГ гајењем живине; 300 РПГ пчеларством; 9 РПГ узгојем рибе и 25 РПГ гајењем осталих животиња.

Такође, према последњим подацима, у 2016. години број говеда је износио 5.754; број свиња 87.753; број оваца и коза 7.069; број коњ: 405; број живин: 635.938 и број пчелињих кошница 14.052.

### **1.1.12. Производња пољопривредних производа**

Пољопривредна сетвена производња на подручју Града може се посматрати кроз остварене просечне приносе у 2016. години на подручју Града.

Тако укупно остварени принос најважнијих сетвених ратарских култура у 2016. години износи: за пшеницу 48.477,0 тона; за јечам 2.496,0 тоне; за кукуруз 181.324,0 тона; за соју 48.623,2 тоне; за сунцокрет 1.766,4 тона; за шећерну репу 82.180,0 тона и за уљану репицу 2.279,2 тоне.

У повртарској производњи највећи остварени принос у тонама остварен је у производњи кромпира, (укупно 39.735,0 тона) и купуса (укупно 48.490,0 тона).

Футошки купус као производ брендиран је сертификатом, а 60% производње се извози у земље региона.

У воћарској производњи нарочито се истичу културе: јабука, крушка, шљива, кајсија, а у виноградарству винова лоза.

Остварени укупан принос у 2016. години нарочито је значајан у производњи јабуке, 26.120,0 тона, производњи шљиве, 840 тона, и брескве 1.360,0 тона.

Када су у питању просечни приноси на подручју Града у 2016. години, они код двеју најважнијих ратарских култура износе: пшенице 6,5 тона/ха и кукуруза 11,0 тона/ха.

Код двеју најважнијих повртарских култура на подручју Града у 2016. години просечни приноси износе: за кромпир 45,0 тона/ха и за купус 65,0 тона/ха.

На основу наведеног, види се да постоје општи услови за пољопривредну производњу, те и органску пољопривредну производњу, која се обавља на подручју Града на површини од 55,88 ха.

#### **1.1.13. Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника**

На подручју Града има 9 регистрованих задружних организација које активно функционишу, и то: ЗЗ „Житарнице“, ЗЗ „Кисач“, ОЗЗ „Нови Сад“, ЖЗ „Живинарство“, ОЗЗ „Агрогвозден“, ОЗЗ „Кондор“, ОЗЗ „Ченеј“, ОЗЗ „Каћ“ и ЗЗ „Агроинтерес“, чији је задатак ангажовање на унапређењу пољопривредне производње.

На подручју Града постоје и удружења пољопривредника, а то су: Удружење грађана „Еко фармер“ – Ковиљ, Удружење произвођача и прерађивача футошког купуса „Футошки купус“ – Футог, Удружење пољопривредника „100П+“ – Нови Сад, „Удружење пољопривредника Србије“ – Ченеј, „Клуб пољопривредника“ – Кисач, „Друштво пољопривредника“ – Каћ, Удружење сточара „Дунав“ – Ковиљ и Друштво пчелара „Јован Живановић“ – Нови Сад, која такође доприносе бољој организованости пољопривредне производње у сектору пољопривреде.

#### **1.1.14. Трансфер знања и информација**

На подручју Града информисаност и знање за добро функционисање система у пољопривреди преноси се најчешће путем семинара, разних обука, тренинга и слично, организованих од стране образовних и истраживачких установа. Град, у сарадњи са институцијама у пољопривреди, научним институцијама „развојним регионалним агенцијама“ и другим релевантним чиниоцима руралног развоја и пољопривреде, у највећој мери доприноси веома доброј информисаности и трансферу стручних знања крајњим корисницима, најчешће преко организованих стучних и саветодавних радионица и семинара. Такође, информисаност се спроводи и путем јавног информисања о актуелностима у пољопривреди.

## ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

**Табела 2. Мере кредитне подршке**

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите	100.2.1	2.000.000,00	/	8%	/	/
<b>УКУПНО</b>			<b>2.000.000,00</b>	/			

**Табела 3. Мере руралног развоја**

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	200.000,00	100%	/	/
2.	Управљање ризицима	104	800.000,00	60%	/	/
3.	Органска производња	201.3	2.000.000,00	100%	/	/
4.	Подршка младима у руралним подручјима	303	7.420.000,00	100%	/	/
5.	Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима, као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла	304	2.000.000,00	100%	/	/
<b>УКУПНО</b>			<b>12.420.000,00</b>			

**Табела 4. Посебни подстицаји**

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1.	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	1.250.000,00	100%	/	/
<b>УКУПНО</b>			<b>1.250.000,00</b>			



**Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава**

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја	15.670.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	2.000.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	12.420.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	1.250.000,00

### 1.6. Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике након примене Програма

Циљ ових мера је развој и унапређење пољопривредне производње и руралног развоја на територији Града, кроз унапређење услова на тржишту кредита које одобравају банке корисницима кредита намењених подстицају развоја пољопривреде, односно за примарну пољопривредну производњу – набавку обртних средстава. Такође, сврха ових мера је и унапређење руралне економије, оснаживање и равномеран развој пољопривредних газдинстава и квалитета руралног становништва кроз повећану конкурентност малих пољопривредних произвођача, мотивисање руралног становништва да активно учествује у друштвеном животу, развоју заједнице, побољшању животних услова, као и социјална димензија.

Реализација Програма, односно дефинисане мере, допринеће:

- повећању продуктивности газдинства
- смањењу производних трошкова
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава.

Надаље, концепт примене мера у области органске и контролисане производње, заснован је на коришћењу природних ресурса и регулаторних механизма како би се заменили потенцијални загађујући импути и осигурала одржива производња. Агротехничке мере и биолошке (физичке/хемијске) методе се пажљиво бирају и уравнотежују, узимајући у обзир заштиту здравља, како произвођача тако и потрошача, и животне средине, што за крајњи циљ има:

- производњу квалитетне и здравствено безбедне хране,
- повећање броја произвођача укључених у програм,
- повећање површина земљишта под контролисаном и органском производњом,
- успостављање контролисане и органске производње као целовитог система управљања и производње хране, која се базира на еколошкој пракси, биодиверзитету, очувању природних ресурса и високих стандарда за добробит животиња,
- уравнотежену биљну и сточарску производњу која уважава природне системе и циклусе, побољшава квалитет земљишта, воде и ваздуха,
- рационално коришћење енергије и природних ресурса: земље, воде, органских материја и другог,
- производњу различитих пољопривредних производа уз примену поступака који нису штетни за здравље људи, биљака, животиња и за животну средину,
- економску одрживост кроз повећање конкурентности, јачања тржишне оријентисаности, већу и ефикаснију помоћ и подршку произвођачима,
- социјалну одрживост кроз већу одговорност према захтевима потрошача, подстицање производње квалитетније хране и њене безбедности и равномернији рурални развој, и
- еколошку одрживост кроз ефикасније усвајање и развој еколошких и осталих стандарда за добробит заједнице.

Потенцијални корисници мера подршке су физичка или правна лица са територије Града: носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава са активним статусом, организације и институције које се баве органском производњом или које ће се у њу укључити у току 2017. године, произвођачи који су започели процес контролисане пољопривредне производње, као и произвођачи производа са ознаком географског порекла.

### **1.7. Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја**

По усвајању Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију Града Новог Сада за 2017. годину од стране Скупштине Града, Програм се објављује на званичном сајту Града. Информисање потенцијалних корисника о мерама Програма врши се, такође, путем организовања и одржавања трибина и предавања за локално становништво, путем локалних медија, штампањем брошура, пословне галантерије, плаката. Информисање потенцијалних корисника врши се и непосредним контактом у просторијама Градске управе за привреду ( у даљем тексту: Градска управа).

### **1.8. Мониторинг и евалуација/надзор над реализацијом Програма**

Градска управа обавља послове на изради предлога Програма и реализације мера након усвајања од стране Скупштине Града. Током периода реализације Програма, мониторинг и евалуацију врши Градска управа за привреду и Комисија за праћење реализације мера Програма подршке, као радно тело, коју формира Градоначелник Града Новог Сада (у даљем тексту: Градоначелник Града), на бази годишњег извештаја.

## **II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА**

### **2.1. Назив и шифра мере: Кредитна подршка - 100.2**

100.2.1 Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

#### **2.1.1. Образложење**

У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развој (Сл. гласник РС бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере кредитне подршке. Кредитна подршка ће се реализовати суфинансирањем камата за пољопривредне кредите.

Предложена мера ће обезбеђењем повољнијих кредитних услова пољопривредним произвођачима, допринети бржем развоју и унапређењу пољопривредне производње и руралног развоја на територији Града, кроз унапређење услова на тржишту кредита које одобравају банке корисницима кредита намењених подстицају развоја пољопривреде, односно за примарну пољопривредну производњу – набавку обртних средстава. Такође, сврха ових мера је и унапређење руралне економије, оснаживање и равномеран развој пољопривредних газдинстава кроз повећану конкурентност малих пољопривредних произвођача. Ова мера је у складу и са националном и са локалном аграрном политиком, односно Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године (у даљем тексту: Стратегија). Кредитна подршка путем суфинансирања камате за пољопривредне кредите представља меру којом се пољопривредним газдинствима омогућава лакши приступ коришћењу кредита код пословних банака и на тај начин се стварају повољни економски услови за обезбеђење неопходних инпута за постојећу производњу.

#### **2.1.2. Циљеви мере**

Позитиван утицај намењен подстицају пољопривреде и руралног развоја, и то примарне пољопривредне производње, повећања конкурентности малих пољопривредних произвођача, стабилизације дохотка и прилагођавања тржишним условима.

### 2.1.3. Веза са мерама Националног програма за рурални развој

Није применљиво.

### 2.1.4. Крајњи корисници

Корисници подстицајних средстава могу бити физичка лица са пребивалиштем на територији Града која имају регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Града Новог Сада.

### 2.1.5. Економска одрживост

Економску одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта подносилац захтева ће достављати банкама са којима Град склопи Споразум о кредитирању пољопривредне производње. Град дефинише намену коришћења кредитних линија и даје сагласност на намену кредита.

### 2.1.6. Општи критеријуми за кориснике

Општи критеријуми за коришћење средстава по овој мери :

- корисник треба да има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом
- корисник треба да има пребивалиште и производњу на територији Града Новог Сада.

### 2.1.7. Специфични критеријуми

Није предвиђен специфични критеријум.

### 2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

### 2.1.9. Критеријум селекције

Критеријум селекције се не примењује при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема потпуних захтева, односно одобрених кредитних линија од стране изабране пословне банке, до утрошка средстава.

### 2.1.10. Интензитет помоћи

Интензитет помоћи за суфинансирање камата за пољопривредне кредите је 8% од укупне камате код краткорочних кредита од 12 или 18 месеци (субвенције на име суфинансирања камата за кредитирање пољопривредне производње – набавку обртних средстава, опреме и механизације) преко комерцијалних банака.

### 2.1.11. Индикатори-показатељи

редни број	Назив показатеља
1.	Број корисника кредитних линија са суфинасираном каматом
2.	Укупан износ ангажованих средстава

## 2.1.12. Административна процедура

У циљу реализације утврђених мера кредитне подршке - Субвенције на име суфинансирања камата за кредитирање пољопривредне производње – набавку обртних средстава, опреме и механизације, Градска управа ће објавити јавни позив банкама, за пословну сарадњу на спровођењу наведене мере.

Јавни позив биће објављен на интернет страници Града, [www.novisad.rs](http://www.novisad.rs), и њиме ће бити утврђени услови и начин коришћења подстицајних средстава, као и рок до којег банке треба да поднесу пријаву о прихватању сарадње на реализацији наведене мере подршке.

По добијању пријаве о прихватању услова из Програма подршке, Градска управа ће са банкама закључити споразум о међусобним правима и обавезама у реализацији мере подршке – субвенције на име суфинансирања камата за кредитирање пољопривредне производње – набавку обртних средстава, опреме и механизације (у даљем тексту: Споразум).

Након закључења Споразума са банкама, Градска управа ће објавити јавни позив пољопривредним газдинствима са територије Града за доделу подстицајних средстава на интернет страници Града, [www.novisad.rs](http://www.novisad.rs). Овим позивом ће бити утврђени услови, потребна документација и поступак остваривања права на доделу подстицајних средстава.

Након пријема и обраде појединачних захтева Градска управа подносиоцу захтева за субвенционисање камате за кредитирање пољопривредне производње – набавку обртних средстава, опреме и механизације, доставља обавештење, односно сагласност да може започети поступак тражења кредита код банака које су прихватиле услове из овог програма, односно са којима је закључен Споразум.

По добијању сагласности, и пошто утврди да подносилац захтева испуњава све услове за добијање кредита у утврђеном износу, банка ће са подносиоцем захтева закључити Уговор о кредиту.

Средства предвиђена овом подстицајном мером одобраваће се према редоследу достављања захтева од стране банака за исплату обавезујућег дела камате за одобрене кредите по склопљеним уговорима, до утрошка средстава обезбеђених за ову намену.

Захтев за исплату дела камате у висини од 8% за одобрене кредите, а у складу са потписаним Споразумом, банке су у обавези да доставе Градској управи у року од 10 дана од дана закључења уговора о кредиту, са свом потребном документацијом (Уговор о кредиту, план отплате кредита и обрачун камате који се односи на обавезу Градске управе).

Градска управа ће средства за субвенције на име суфинансирања камате на кредите, по одобреним захтевима, пребацивати на рачун банака у року од 30 дана од дана достављања захтева за пренос средстава, са потребном документацијом.

Сав ризик одобрења и наплате кредита од регистрованих пољопривредних газдинстава сnose банке.

Уколико корисник кредита пре времена отплати остатак главнице кредита, банке ће Граду извршити повраћај дела унапред плаћене годишње камате за обрачунски период који није покривен коришћењем кредита.

Дакле, избор пословне банке са најповољнијим условима кредитирања извршиће се путем јавног позива, као и избор индивидуалног пољопривредног газдинства.

Програм подршке спроводи Градска управа.

Корисници подстицајних средстава су у обавези да наменски користе кредит одобрен од стране банака за чију камату се одобравају субвенције на име суфинансирања камата на кредите од стране Града, односно Градске управе.

Контролу наменског коришћења средстава вршиће Комисија коју ће образовати Градоначелник Града.

Уколико се утврди да кредит није наменски искоришћен или је делимично наменски искоришћен, кредит се проглашава доспелим тако што се целокупна главница и припадајућа редовна и законска затезна камата за цео период коришћења кредита наплаћује од корисника кредита, укључујући и цео износ субвенције на име суфинансирања камате на кредите од

стране Града, односно Градске управе, са обрачуном законском затезном каматом. После наплате укупног дуга од корисника, банке преносе на рачун буџета Града укупан износ камате који је суфинансиран заједно са законском затезном каматом.

## **2.2. Назив и шифра мере: Управљање ризицима - 104**

Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња 104.3

### **2.2.1. Образложење**

Природно-географски ресурси и друштвене карактеристике Града пружају могућност за развој контролисане производње.

Контролисана производња на подручју Града у складу је са захтевима потрошача за здравом храном, уз примену поступака који нису штетни за здравље људи, биљака, животиња и животну средину. У Републици Србији не постоји правни оквир којим се дефинише контролисана пољопривредна производња, али је препознат њен велики значај и потенцијал.

Ова мера је у складу са националном и локалном аграрном политиком, односно у складу је са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године.

Контролисана пољопривредна производња спада у добру пољопривредну праксу која обухвата контролу примене заштитних препарата, контролу плодности земљишта, коришћење нове генерације ђубрива, контролу појаве инсеката, патогена и корова, избор отпорних пољопривредних култура, контролу квалитета ваздуха и контролу квалитета земљишта, дакле исхрана биљака мора бити уравнотежена, а плодно земљиште се мора чувати и побољшати. Већи део обрадивог земљишта је закишелењен, што је резултат неконтролисаног коришћења хемијских средстава, а у Војводини је и заслањен, што сумарно посматрано умањује производне могућности пољопривреде и истовремено увећава трошкове производње.

Штете на пољопривредним усевима, вишегодишњим засадима и другим ресурсима редован су пратилац пољопривредне производње, посебно због временских непогода. Штете већег обима превазилазе могућност санирања од стране произвођача и могу озбиљно да угрозе опстанак газдинстава, а тиме и дугорочни одрживи развој производње. Мали број пољопривредних газдинстава врши осигурање пољопривредне производње, тако да ће се овом мером омогућити позитиван ефекат у смислу повећања броја корисника и прихватања мере као реалне потребе у односу на микро и макро климатске појаве и друге негативне утицаје на пољопривредну производњу.

### **2.2.2. Циљеви мере**

Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални развој руралне средине:

- подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача
- боље коришћење расположивих ресурса
- подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава
- повећање површине земљишта под контролисаном производњом вишегодишњих засада

### **2.2.3. Везе са мерама Националног програма за рурални развој**

Није применљиво.

#### 2.2.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници средстава ове мере су пољопривредни произвођачи вишегодишњих засада - физичка лица која су започела процес контролисане пољопривредне производње 2013, 2014. и 2015. године, као и они који су заинтересовани да започну контролисану пољопривредну производњу.

#### 2.2.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

#### 2.2.6. Општи критеријуми за кориснике

- да корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Града.

#### 2.2.7. Специфични критеријуми

- да корисник има закључен уговор са надлежном установом о испуњености услова за спровођење контролисане пољопривредне производње на пријављеној пољопривредној површини

- да корисник има закључен уговор о осигурању са осигуравајућом организацијом

#### 2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

#### 2.2.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, с обзиром на то да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника. Мера се спроводи до утрошка средстава, према редоследу пристиглих захтева.

#### 2.2.10. Интензитет помоћи

Градска управа финансира инвестицију која се односи на – осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња у износу до 60% вредности премије осигурања без пореза.

#### 2.2.11. Индикатори - показатељи

редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број пољопривредних произвођача који се баве контролисаном производњом
2.	Површина пољопривредног земљишта које испуњава услове за контролисану пољопривредну производњу

#### 2.2.12. Административна процедура

У циљу реализације утврђене мере - Остале мере подршке руралном развоју, Градска управа објавиће јавни позив пољопривредним произвођачима, и иста се спроводи до утрошка средстава.

Јавни позив биће објављен на интернет страници Града, [www.novisad.rs](http://www.novisad.rs), и њиме ће бити утврђени услови и начин коришћења подстицајних средстава, потребна документација (извод из Регистра, извод из листа непокретности РГЗ - Службе за катастар непокретности Нови Сад, не старији од 6 месеци од дана објављивања јавног позива, или уговор о закупу пољопривредног земљишта, оверена фотокопија уговора закљученог са надлежном

установом/организацијом о испуњености услова за спровођење контролисане пољопривредне производње на пријављеној пољопривредној површини, уговор закључен са осигуравајућом организацијом, доказ о уплати премије осигурања), као и рок подношења пријава.

Поднете пријаве разматра Комисија коју образује Градоначелник Града, а чине је председник и два члана. Комисија разматра благовремене пријаве и сачињава предлог Одлуке о одабиру пољопривредних произвођача, док коначну Одлуку о избору доноси Градоначелник.

Са изабраним пољопривредним произвођачима закључује се уговор којим се уређују међусобна права и обавезе изабраних учесника и Града.

### **2.3. Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава - 101**

Набавка опреме за заштиту биља за воћарску и виноградарску производњу на отвореном пољу – 101.3.3.

#### **2.3.1. Образложење**

Природно-географски ресурси и друштвене карактеристике Града пружају могућност за развој контролисане производње.

Контролисана производња на подручју Града у складу је са захтевима потрошача за здравом храном, уз примену поступака који нису штетни за здравље људи, биљака, животиња и животну средину. У Републици Србији не постоји правни оквир којим се дефинише контролисана пољопривредна производња, али је препознат њен велики значај и потенцијал.

Ова мера је у складу са националном и локалном аграрном политиком, односно у складу је са Стратегијом.

Контролисана пољопривредна производња спада у добру пољопривредну праксу која обухвата контролу примене заштитних препарата, контролу плодности земљишта, коришћење нове генерације ђубрива, контролу појаве инсеката, патогена и корова, избор отпорних пољопривредних култура, контролу квалитета ваздуха и контролу квалитета земљишта, дакле исхрана биљака мора бити уравнотежена, а плодно земљиште се мора чувати и побољшати. Већи део обрадивог земљишта је закишељен, што је резултат неконтролисаног коришћења хемијских средстава, а у Војводини је и заслањен, што сумарно посматрано умањује производне могућности пољопривреде и истовремено увећава трошкове производње.

Путем реализације ове мере доприноси се унапређењу производње здравствено безбедне хране.

#### **2.3.2. Циљеви мере**

Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални развој руралне средине:

- подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача
- боље коришћење расположивих ресурса
- подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава
- повећање површине земљишта под контролисаном производњом вишегодишњих засада

#### **2.3.3. Везе са мерама Националног програма за рурални развој**

Није применљиво.

#### 2.3.4. Крајњи корисници

Крајњи корисници средстава ове мере су пољопривредни произвођачи вишегодишњих засада - физичка лица која су започела процес контролисане пољопривредне производње 2013, 2014, и 2015. године као и они који су заинтересовани да започну контролисану пољопривредну производњу.

#### 2.3.5. Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

#### 2.3.6. Општи критеријуми за кориснике

- да корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Града.

#### 2.3.7. Специфични критеријуми

- да корисник има закључен уговор са надлежном установом о испуњености услова за спровођење контролисане пољопривредне производње на пријављеној пољопривредној површини.

#### 2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.3.3	Набавка опреме за заштиту биља за воћарску и виноградарску производњу на отвореном пољу

#### 2.3.9. Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, с обзиром на то да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника. Мера се спроводи до утрошка средстава, према редоследу пристиглих захтева.

#### 2.3.10. Интензитет помоћи

Градска управа финансира инвестицију која се односи на - набавка опреме за заштиту биља за воћарску и виноградарску производњу на отвореном пољу у максималном износу до 100% учешћа по приложеном рачуну.

#### 2.3.11. Индикатори - показатељи

редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број пољопривредних произвођача који се баве контролисаним производњом
2.	Површина пољопривредног земљишта које испуњава услове за контролисану пољопривредну производњу

#### 2.3.12. Административна процедура

У циљу реализације утврђене мере - Остале мере подршке руралном развоју, Градска управа објавиће јавни позив пољопривредним произвођачима, и иста се спроводи до утрошка средстава.

Јавни позив биће објављен на интернет страници Града, [www.novisad.rs](http://www.novisad.rs), и њиме ће бити утврђени услови и начин коришћења подстицајних средстава, потребна документација (извод из Регистра, извод из листа непокретности РГЗ- Службе за катастар непокретности Нови Сад не старији од 6 месеци од дана објављивања јавног позива или уговор о закупу пољопривредног земљишта, оверена фотокопија уговора закљученог са надлежном установом/организацијом о испуњености услова за спровођење контролисане



пољопривредне производње на пријављеној пољопривредној површини, рачун о купљеној опреми), као и рок подношења пријава.

Поднете пријаве разматра Комисија коју образује Градоначелник Града, а чине је председник и два члана. Комисија разматра благовремене пријаве и сачињава предлог Одлуке о одабиру пољопривредних произвођача, док коначну Одлуку о избору доноси Градоначелник.

Са изабраним пољопривредним произвођачима закључује се уговор којим се уређују међусобна права и обавезе изабраних учесника и Града.

## **2.4. Назив и шифра мере: Органска производња - 201.3**

201.3.1. Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи

201.3.2. Контрола и сертификација

201.3.3. Друге инвестиције које се односе на органску производњу, а део су свих осталих мера руралног развоја

### **2.4.1 Образложење**

Имајући у виду природно-географске ресурсе и друштвене карактеристике, Град пружа могућност за развој органске и контролисане производње. Овај вид пољопривреде може значајно допринети развоју руралних подручја, а тиме и пољопривреде уопште.

Према подацима из Стратегије, органска биљна производња најзаступљенија је у Војводини (72%). Органска производња различитих органских производа на подручју Града, у складу је са захтевима потрошача за органском храном, уз примену поступака који нису штетни за здравље људи, биљака, животиња и животну средину. На територији Града још су 2002. године започете активности у правцу развоја органске производње. Током година ова акција је обухватала све више произвођача и потрошача и постала је највеће дистрибутивно место органских производа у Србији.

Град је издвојио средства за инвестиције које ће подржати када је у питању органска пољопривредна производња. До сада, Град је подржавао инвестиције које се односе на Садни и семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи и Контролу и сертификацију. Од 2016. године Град подржава органске пољопривредне произвођаче и путем субвенционисања неопходне опреме у органској пољопривредној производњи (мреже за засенчење, траке за наводњавање кап по кап, фолије за малчирање..).

### **2.4.2 Циљеви мере**

Општи циљеви односе се на одрживо управљање ресурсима и заштиту животне средине, унапређење органске производње, система контроле, сертификације и надзора у органској производњи и очување биолошке разноврсности.

Специфични циљеви:

- производња квалитетне и здравствено безбедне хране
- повећање броја произвођача укључених у програм
- повећање површине земљишта под органском производњом
- рационално коришћење енергије и природних ресурса
- уравнотежена биљна производња која уважава природне системе и циклусе, побољшава квалитет земљишта, воде и ваздуха
- социјална одрживост кроз већу одговорност према захтевима потрошача.

### **2.4.3 Везе са мерама Националног програма за рурални развој**

Није применљиво.

#### 2.4.4 Крајњи корисници

Крајњи корисници средстава ове мере су пољопривредни произвођачи - физичка лица и удружења пољопривредних произвођача, који су заинтересовани да започну органску пољопривредну производњу, као и произвођачи који су започели процес органске пољопривредне производње 2011, 2012, 2013, 2014. и 2015. године (произвођачи чија је производња у периоду конверзије, произвођачи којима је завршен период конверзије и налазе се у поступку издавања сертификата, и произвођачи који имају сертификовану биљну производњу).

#### 2.4.5 Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

#### 2.4.6 Општи критеријуми за кориснике

- да корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Града.

#### 2.4.7 Специфични критеријуми

- да корисник има закључен уговор са овлашћеном контролном организацијом за контролу и сертификацију органске производње (у периоду конверзије или /и органском статусу)

- да корисник обавља производњу у складу са прописима којима се уређује органска производња.

#### 2.4.8 Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра	Назив инвестиције
201.3.1.	Садни, семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи
201.3.2.	Контрола и сертификација
201.3.3.	Друге инвестиције које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја

#### 2.4.9 Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере с обзиром на то да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника. Мера се спроводи према редоследу пристиглих захтева, до утрошка средстава.

#### 2.4.10 Интензитет помоћи

Градска управа финансира део мере који се односи на садни, семенски материјал дозвољен за употребу у органској производњи, као и део мере који се односи на контролу земљишта и плодова и сертификацију у максималном износу до 100%, док део мере који се односи на друге инвестиције, које се односе на органску производњу а део су свих осталих мера руралног развоја, у износу до 50%.

#### 2.4.11 Индикатори - показатељи

редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број пољопривредних произвођача који се баве органском производњом
2.	Површина пољопривредног земљишта које испуњава услове за органску пољ. производњу
3.	Површина пољопривредног земљишта на којем је потребно извршити заштиту и наводњавање усева

#### **2.4.12 Административна процедура**

У циљу реализације утврђене мере, Градска управа ће објавити јавни позив пољопривредним произвођачима, и иста се спроводи до утрошка средстава.

Јавни позив биће објављен на интернет страници Града, [www.novisad.rs](http://www.novisad.rs), и њиме ће бити утврђени услови, начин коришћења подстицајних средстава, потребна документација (извод из Регистра пољопривредних газдинстава, извод из листа непокретности РГЗ – Службе за катастар непокретности Нови Сад не старији од 6 месеци од дана објављивања јавног позива или Уговор о закупу пољопривредног земљишта, закључен уговор са акредитованом сертификационом организацијом о вршењу контроле и сертификације органске производње, докази о набавци заштитне опреме и опреме за наводњавање), као и рок за подношења пријава.

Право учешћа на конкурсима имају пољопривредни произвођачи, удружења пољопривредних произвођача и установе које имају регистровано пољопривредно газдинство на територији Града Новог Сада и имају закључен уговор са овлашћеном контролном организацијом за контролу и сертификацију органске производње (у периоду конверзије или /и органском статусу).

Поднете пријаве разматра Комисија коју образује Градоначелник, а чине је председник и два члана. Комисија разматра благовремене пријаве и сачињава предлог Одлуке о одабиру пољопривредних произвођача, удружења и установа који ће учествовати у пројекту развоја органске производње, док коначну Одлуку о избору доноси Градоначелник.

Са изабраним пољопривредним произвођачима, удружењима пољопривредних произвођача и установама закључује се уговор којим се уређују међусобна права и обавезе изабраних учесника и Града.

### **2.5. Назив и шифра мере: Подршка младима у руралним подручјима-303**

303.1. Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава.

#### **2.5.1 Образложење**

Имајући у виду природно-географске ресурсе и друштвене карактеристике, Град пружа могућност за развој органске производње. Овај вид пољопривреде може значајно допринети развоју руралних подручја, а тиме и пољопривреде уопште.

Према подацима из Стратегије, органска биљна производња најзаступљенија је у Војводини (72%). Органска производња различитих органских производа на подручју Града у складу је са захтевима потрошача за органском храном, уз примену поступака који нису штетни за здравље људи, биљака, животиња и животну средину. На територији Града још су 2002. године започете активности у правцу развоја органске производње. Током година ова акција је обухватала све више произвођача и потрошача и постала је највеће дистрибутивно место органских производа у Србији, а Град је издвојао средства за инвестиције које су подржавале развој органске пољопривредне производње.

Ове године Град ће издвојити средства за набавку опреме, сертификацију, семенски и садни материјал, едукацију и менторство као почетну помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава на земљишту које ће им Град без накнаде уступити на коришћење.

#### **2.5.2 Циљеви мере**

Општи циљеви односе се на одрживо управљање ресурсима и заштиту животне средине, унапређење органске производње, система контроле, сертификације и надзора у органској производњи и очување биолошке разноврсности.

Специфични циљеви су производња квалитетне и здравствено безбедне хране, повећање броја младих пољопривредних произвођача, смањење броја младих незапослених

лица пољопривредне струке, повећање површине земљишта под органском производњом, уравнотежена биљна производња која уважава природне системе и циклусе, побољшава квалитет земљишта, воде и ваздуха, социјална одрживост кроз већу одговорност према захтевима потрошача.

### 2.5.3 Везе са мерама Националног програма за рурални развој

Није применљиво.

### 2.5.4 Крајњи корисници

Крајњи корисници средстава ове мере су млади незапослени пољопривредни произвођачи - физичка лица која су заинтересована да започну органску пољопривредну производњу и да развијају мала пољопривредна газдинства.

### 2.5.5 Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

### 2.5.6 Општи критеријуми за кориснике

- да корисник има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Града.

### 2.5.7 Специфични критеријуми

- да корисник има закључен уговор са овлашћеном контролном организацијом за контролу и сертификацију органске производње (у периоду конверзије или /и органском статусу)

- да корисник обавља производњу у складу са прописима којима се уређује органска производња

- да је корисник незапослен и да спада у старосну групу - млади

### 2.5.8 Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
303.1.	Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава.

### 2.5.9 Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, с обзиром на то да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника. Мера се спроводи до утрошка средстава.

### 2.5.10 Интензитет помоћи

Градска управа финансира мере које се односе на набавку опреме, контролу и сертификацију, семенски и садни материјал, едукацију и менторство као почетну помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава на земљишту које ће им Град уступити без надокнаде, у максималном износу до 100%.

### 2.5.11 Индикатори - показатељи

редни број	Назив показатеља
1.	Број младих пољопривредних произвођача који су покренули органску пољопривредну производњу

### 2.5.12 Административна процедура

У циљу реализације утврђене мере, Градска управа ће објавити јавни позив младим незапосленим пољопривредним произвођачима, а иста се спроводи до утрошка средстава.

Јавни позив ће бити објављен на интернет страници Града, [www.novisad.rs](http://www.novisad.rs), и њиме ће бити утврђени услови, начин коришћења подстицајних средстава, потребна документација (извод из Регистра пољопривредних газдинстава, извод из листа непокретности РГЗ – Службе за катастар непокретности Нови Сад не старији од 6 месеци од дана објављивања јавног позива или Уговор о закупу пољопривредног земљишта, закључен уговор са акредитованом сертификационом организацијом о вршењу контроле и сертификације органске производање, докази о набавци заштитне опреме и опреме за наводњавање), као и рок за подношења пријава.

Право учешћа на конкурсима имају првенствено млади незапослени пољопривредни произвођачи, који имају регистровано пољопривредно газдинство на територији Града Новог Сада.

Поднете пријаве разматра Комисија коју образује Градоначелник, а чине је председник и два члана. Комисија разматра благовремене пријаве и сачињава предлог Одлуке о одабиру младих незапослених пољопривредних произвођача, док коначну Одлуку о избору доноси Градоначелник.

Са изабраним младим пољопривредним произвођачима, закључује се уговор којим се уређују међусобна права и обавезе изабраних учесника и Града.

## 2.6. Назив и шифра мере: Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима, као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла-304

304.2 Подршка за заштиту географског порекла производа

### 2.6.1 Образложење

Заштита ознаке географског порекла има за циљ да се заштите квалитет и карактеристике производа са специфичног географског поднебља, а који су резултат специфичних природних и људских фактора, начин производње, припреме и прераде производа, примењених у строго дефинисаном географском подручју. Утицај специфичног географског поднебља и традиционалних поступака који се примењују у процесу производње ових производа и квалитет чине ове производе другачијим у односу на сродне. Град већ има своја два препознатљива брэнда, и то Футошки свежи и кисели купус и Фрушкогорски липов мед, као једини монофлорни мед у Европи.

Ознака географског порекла може да буде, и најчешће јесте, значајно маркентишко средство које свом кориснику гарантује предност у односу на конкуренцију у привредној утакмици. Производ означен ознаком географског порекла (а посебно именом порекла), потрошачи доживљавају као производ посебних квалитета, које други производи те врсте не поседују.

Очување оваквих производа и њихова заштита од великог су националног интереса, а што је Град и препознао.

### 2.6.2 Циљеви мере

Општи циљ је обезбеђивање препознатљивости заштићеног производа на тржишту и директне везе производа са одређеним географским подручјем, која му даје додатну вредност.

Специфични циљ је могућност да производ постигне вишу цену и бољу позицију на домаћем и међународном тржишту.

### 2.6.3 Везе са мерама Националног програма за рурални развој

Није применљиво.

### 2.6.4 Крајњи корисници

Физичка или правна лица, овлашћени корисници ознака географског порекла пољопривредних производа са територије Града.

### 2.6.5 Економска одрживост

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

### 2.6.6 Општи критеријуми за кориснике

- да корисник (физичко лице) има регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији Града.

- да корисник (правно лице) буде регистрован у АПР-у са активним статусом на територији Града

### 2.6.7 Специфични критеријуми

- да корисник има закључен уговор са акредитованом сертификационом организацијом о вршењу контроле и сертификације производа са ознаком географског порекла.

### 2.6.8 Листа инвестиција у оквиру мере

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
304.2	Подршка за заштиту географског порекла производа

### 2.6.9 Критеријуми селекције

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, с обзиром на то да није предвиђено рангирање потенцијалних корисника. Мера се спроводи до утрошка средстава.

### 2.6.10 Интензитет помоћи

Градска управа финансира предвиђену меру до 100% учешћа, а по приложеном рачуну овлашћене сертификационе организације.

### 2.6.11 Индикатори - показатељи

редни број	Назив показатеља
1.	Укупан број пољопривредних произвођача који се бави производњом производа са ознаком географског порекла
2.	Укупна количина производа са ознаком географског порекла

### 2.6.12 Административна процедура

У циљу реализације утврђене мере Економске активности у смислу додавања вредности пољопривредним производима, као и увођења и сертификације система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла, Градска управа објавиће јавни позив пољопривредним произвођачима, а иста се спроводи до утрошка средстава.

Јавни позив биће објављен на интернет страници Града, [www.novisad.rs](http://www.novisad.rs), и њиме ће бити утврђени услови, начин коришћења подстицајних средстава, потребна конкурсна документација, као и рок за подношење пријава.

Право учешћа на конкурсима имају искључиво овлашћени корисници ознаке географског порекла пољопривредних производа са територије Града.

Поднете пријаве разматра Комисија коју образује Градоначелник, а чине је председник и два члана. Комисија разматра благовремене пријаве и сачињава предлог Одлуке о избору овлашћених корисника ознаке географског порекла, док коначну одлуку о избору доноси Градоначелник.

Са изабраним овлашћеним корисницима ознаке географског порекла закључује се уговор којим се уређују међусобна права и обавезе изабраних учесника и Града.

## **2.7. Назив и шифра мере: Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју – 402**

402.1. Информативне активности : сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања.

### **2.7.1 Образложење**

Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и едукацији. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи, примењују иновације у производњи. Ова мера је у складу са националном Стратегијом, односно са постављеним националним и локалним приоритетима.

СТИЦАЊА НОВИХ ЗНАЊА НА СТУДИЈСКИМ ПУТОВАЊИМА, ПОСЕТАМА САЈМОВИМА, ИЗЛОЖБАМА И МАНИФЕСТАЦИЈАМА биће усмерена на потенцијалне произвођаче, како би се подигла свест и унапредило знање из области пољопривреде, извршила селекција и евиденција произвођача, организација и институција из области пољопривреде које ће приступити пројекту органске и контролисане пољопривредне производње, затим на постојеће произвођаче из области органске и контролисане производње, као и на пољопривредне произвођаче - овлашћене кориснике ознаке географског порекла.

Резултате информативних активности пољопривредни произвођачи ће користити за даљи рурални развој на подручју Града.

### **2.7.2. Циљеви мере**

Мера треба да допринесе развоју пољопривреде, одрживом развоју, побољшању биодиверзитета.

Специфични циљеви предвиђене мере односе се на повећање стручног знања и вештина пољопривредних произвођача, примену нових технологија и знања, јачање капацитета за прихватање знања кроз развијање свести и мотивисаности за образовање.

### **2.7.3 Веза са мерама Националног програма за рурални развој**

Није применљиво.

### **2.7.4 Крајњи корисници**

Крајњи корисници средстава инвестиције Информативне активности (сајмови, манифестације, студијска путовања) јесу пољопривредни произвођачи органске и контролисане пољопривредне производње, као и овлашћени корисници ознаке географског порекла.

### **2.7.5 Економска одрживост**

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

### **2.7.6 Општи критеријуми за корисника**

За инвестицију информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања корисник мора:

- да има регистровано пољопривредно газдинство.

### **2.7.7 Специфични критеријуми**

Крисници средстава за информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања треба да закључен имају са Градом Уговор о међусобним правима и обавезама на реализацији мере за унапређење развоја органске пољопривредне производње на територији Града Новог Сада за 2017. годину.

### **2.7.8 Листа инвестиција у оквиру мере**

<b>Шифра инвестиције</b>	<b>Назив инвестиције</b>
402.1.	Информативне активности : сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања.

### **2.7.9 Критеријуми селекције**

За меру Информативне активности : сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања критеријум је закључен Уговор са Градом Новим Садом, као и поседовање Сертификата о стручном оспособљавању.

### **2.7.10 Интензитет помоћи**

Градска управа део мере која се односи на спровођење информативних активности финансира до 100%.



## 2.7.11 Индикатори – показатељи

редни број	Назив показатеља
1.	Број произвођача који су учествовали у студијским посетама, сајмовима, изложбама и манифестацијама
2.	Број штампаних примерака промо-материјала
3.	Број студијских посета и учешћа на сајмовима

## 2.6.12 Административна процедура

У циљу реализације утврђене мере Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди руралном развоју, Градска управа спроводи поступак јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама („Сл. гласник“ РС број 124/12).

Градска управа на основу добијене сагласности од стране Градоначелника Града доноси Одлуку о покретању поступка јавне набавке, као и Решење о образовању Комисије која ће разматрати конкурсну документацију, односно пристигле понуде. Потом, Градска управа објављује Позив за упућивање понуда, које ће Комисија проценити, након чега доноси Одлуку о избору најповољнијег понуђача са којим се закључује Уговор о међусобним правима и обавезама.

## Објављивање програма

Овај програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја на територији Града Новог Сада за 2017. годину објавити у „Службеном листу Града Новог Сада“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА  
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА  
ГРАД НОВИ САД  
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА  
Број: 3-76/2017-1  
23. март 2017. године  
НОВИ САД

ПРЕДСЕДНИК  
Здравко Јелушић



**Табела: Идентификациона карта и општи подаци и показатељи**

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка, година
<b>ОПШТИ ПОДАЦИ</b>		
<b>Административни и географски положај</b>		
Аутономна покрајина	АПВ	Устав РС
Регион	Војводина-Северна Србија	рзс*
Област	Јужнобачки округ	рзс*
Град или општина	Град Нови Сад	рзс*
Површина	702,7 km <sup>2</sup>	рзс*
Број насеља	15	рзс*
Број катастарских општина	18	рзс*
Подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	4 (сремска села)	Правилник
<b>Демографски показатељи</b>		
Број становника	341.625	рзс**2011.
Број домаћинстава	128.876	рзс*2012.
Густина насељености (број становника / површина, км <sup>2</sup> )	480 ст/км <sup>2</sup>	2012.
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)	0,83%	рзс**2011-2012.
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	0,83%	рзс**2011-2012.
Учешће становништва млађег од 15 година (%)	≈39%	рзс**2011.
Учешће становништва старијег од 65 година (%)	≈20%	рзс** 2011.
Просечна старост	40,1 година	рзс* 2013.
Индекс старења	105	рзс* 2013.
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	1,5 % (без школске спреме) 4,5% (са непотпуним основним образовањем)	рзс* 2011-2012.
Основно образовање(%)	14 %	рзс* 2011-2012.
Средње образовање (%)	53 %	рзс* 2011-2012.
Више и високо образовање (%)	7 % (више образовање) и 20% (високо образовање)	рзс* 2011-2012.
Пољопривредно становништво у укупном броју становништва (%)	2,5 %	процена 2015-2016.
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Равничарски (са бачке стране) и брежуљкасто-	Интерни 2015-2016.

	брдски са (сремске стране)	
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Алувијалне терасе, лесне заравни и инундационе равни класа (II-V)	интерни 2015-2016.
Клима (умерено-континентална, субпланинска, ...)	Умереноконтинентална и континентална	Интерни 2015-део 2016.
Просечна количина падавина	770,07 mm	Интерни Реп.хидро.-метеор.завод „Римски шанчеви“ за 2016.
Средња годишња температура (°C)	16°C	интерни 2015-2016. (сајт ГНС)
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Река Дунав-канал ДТД и Мали бачки канал, рукавци, меандри, подземне воде, мочваре	интерни 2015-2016.
Површина под шумом (ha)	4.840 ha 55-60% углавном су шуме тополе, те врбе и јасена	рзс* интерни 2015-2016. Мин.шумарс.
Учешће површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	≈4% (3,98%)	рзс* 2015-2016. Мин.шумарс.
Пошумљене површине у претходној години (ha)	≈18 ha	рзс* 2015-2016. Мин.шумарс.
Посечена дрвна маса (m³)	24.543m³	рзс*2015-2016. Мин.шумарс.
<b>ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ</b>		
<b>Стање ресурса</b>		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	6.837	Пољ.станица Н.Сад на бази Управе за трезор од 31.12.2016.
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	6.837 РПГ	Пољ.станица Н.Сад на бази Управе за трезор од 31.12.2016.
- породична пољопривредна газдинства (%)	≈98 % (6.680) РПГ	Пољ.станица Н.Сад на бази Управе за трезор од 31.12.2016.
- правна лица и предузетници (%)	≈2 % (157) РПГ	Пољ.станица Н.Сад на бази Управе за трезор од 31.12.2016.
Коришћено пољопривредно земљиште КПЗ-(ha)	50.176ha	Интерни Год. прог. за 2016.

Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	71%	Интерни 2015-2016
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало (ha, %)	Оранице: 79%=40.500ha, баште: 3%=1.575, ha ≈воћњаци: 3%=1.591ha, остало: 15%=7.510ha Σ51.176 ha	Интерни - год. програм за 2016.г.
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало (ha, %)	Жита: 79%=40.500ha, Поврће: 3%=1.575ha ≈Воће: 3%=1.591ha, ≈Остали усеви: 15%=7.510 ha Σ51.176ha	Интерни - Пољ. станица НС и год. програм за 2016.г.
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	6,93ha	РЗС из пописа 2012-2014.
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	56.900ha извор (РГЗ-СКН)	Интерни (РГЗ СКН) 2015-2016.
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	Видови удруживања су земљорадничке задруге и удружења пољопривредника	Интерни 2015-2016.
Пољопривредна газдинства која наводњавају КПЗ		рзс*** и интерни 2015-2016.
Одводњавана површина КПЗ (ha)	ДТД каналска мрежа за одводњавање	интерни 2015-2016.
Наводњавана површина КПЗ (ha)	Физичка лица ≈ 3.500ha Правна лица: 1.500ha Σ 5.000 ha	рзс*** интерни 2015-2016.
Површина пољ. земљишта у државној својини на територији (ha – Града НС)	8.452ha	Интерни- год. пр. за 2016.
Површина пољ. земљишта у државној својини која се даје у закуп: (ha)	2.439ha	Интерни- год. прог. за 2016.г.
- физичка лица (%) - правна лица (%)	98,4% 1,6%	Интерни- Пољ. стан. НС и год. прог. за 2016.г.
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	говеда: 5.754, свиње: 87.753, овце и козе= Σ7.069, коњи: 405, живина: 635.938, кошнице пчела: 14.052	Управа за аграрна плаћања - 2016.г.
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	трактори: 4.348, комбајни: 415, прик. маш. 25.172	Пољ. станица Н. Сад - 2016.г.
Пољопривредни објекти	15.519	рзс*** 2015-2016.г.
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	хладњаче: 15, сушаре: 6, стакленици 3, пластеници 30 према бр. пољ. газдинстава	Пољ. станица Н. Сад - 2016.г.
Употреба мин. ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља	50.176 ha	Интерни -

(ha, број ПГ)	6.837 РПГ, 1.500 ha (односи се на правна лица)	Пољ.станица НС на бази Управе за трезор од 31.12.2016.г.
Чланови газдинства и стално запослени на газдинству: (број)	Не постоји податак	рзс***
(на породичном ПГ : на газдинству правног лица / предузетника)	-број носилаца газдинстава на породичном РПГ:6.680(≈98%) -број носилаца газдинстава код правних лица/предузетника РПГ 157 (≈2%) (процена – на 1.500 ha)	Пољ.станица НС на бази Управе за трезор од 31.12.2016.г.
Годишње радне јединице (број)	8 сати дневно и 156 дана (процена)	РЗС и Пољ.стан.НС са проценом за 2015-2016.
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	33=9 Удруж.пољоп.=8	Интерни за 2015–2016.
<b>Производња пољопривредних производа: (количина – у тонама</b>		
- биљна производња (t)	кукуруз:181.324 пшеница 48.477 јечам: 2.496 соја: 48.623 сунцокрет: 1.766 шећ.репа: 82.180 уљана репица: 2.279 поврће: 172.247 воће: 36.439	Пољ.стан.НС за 2016.г.
- сточарска производња (т, лит., ком.)	говеда: произ.на 7 фарми свиње: на 4 фарме козе и овце: на 6 фарми живин. фарме: 23. инкубаторске станице: на 4 фарме Укупно фарми= 44	Ветер.станица Нови Сад за 2016.г.
<b>ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА</b>		
<b>Рурална инфраструктура</b>		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева (km)	Савремени коловози=380,59 km	КЛЕР и надлежни град.органи за грађ.земљиште 2015-2016.г.
Поште и телефонски претплатници (број)	поште:51, -за број телеф.претплатника не постоји податак	РЗС и интерни 2015-2016.г.
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		

Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	Домаћинства: 141.000 (дуж.водовод.мреже: 837 km)	РЗС и интерни ЈКП „Водовод и канализација“ 2015-2016.г.
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	Домаћинства: 125.000 (дужина канал.мреже:694 km)	РЗС и интерни ЈКП „Водовод и канализација“ 2015-2016.г.
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м <sup>3</sup> )	Процена у милионима м <sup>3</sup> =16 милиона м <sup>3</sup>	РЗС и интерни ЈКП „Водовод и канализација“ 2015-2016.г.
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м <sup>3</sup> )	Овде још не постоји технологија за пречишћавање воде	РЗС и интерни ЈКП „Водовод и канализација“ 2015-2016.г.
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	100% територије ГНС је покривено електричном мрежом-уже подручје града, приградска насеља и викенд зона	Интерни 2015-2016. на основу прикупљ.пода- така
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	а) Државни сектор- обр. објекти: основне школе=38, средње школе=16, предшколско обр. “Радосно детињство“=1, државни вртићи=69 (у склопу су предшколског обр.) Σ држав.сект. 124  б) приватни сектор-обр. објекти: основне школе=4, средње школе=13, приватни вртићи=34, Σ приватни.сект. 51 Σ укупно државни и приватни обр. сектор= 192  ц) у оквиру високог образовања постоји 10 државних факултета и 7 факултета у приватном сектору	Прикупљени подаци од Просветне инспекције ГНС за 2016.г. и део података од Секретаријата за науку АПВ у 2016.г.
Број становника на једног лекара	Процена: 224 ст.на једног лекара	РЗС и интерни - Управа за

		здравство ГНС за 2016.
Број корисника социјалне заштите	12.100 – податак Центра за социјални рад ГНС	РЗС и интерни-Центар за соц.рад за 2016.
<b>Диверзификација руралне економије</b>		
Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	1.595	РЗС 2015- 2016.
Газдинства која обављају друге профитабилне активности (број)	-Газдинства се баве пољопривредном и не обављају друге профитабилне активности	РЗС и интерни податак 2015-2016.
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	Број туриста: 174.489 Од тога: домаћи туристи 67.808 и страни: 106.681 бр.ноћења: 360.578 просечан бр.ноћења туриста-домаћих 1,75 -страних:2,26 Просечан укупан бр. ноћења: 2,01	РЗС - 2016.г.
<b>Трансфер знања и информација</b>	Постоји присуство РПГ саветовањима, предавањима, семинарима и радионицама	Интерни 2016.
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да / не)	да	Интерни 2016.
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем број	Постоји присуство РПГ на саветодавним семинарима, предавањима и радионицама	ПССС 2016.